

Sygn. akt I ACa 590/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jerzy Nawrocki (spr.)
Sędzia:	SA Ewa Mierzejewska
Sędzia:	SO del. Jacek Widło
Protokolant	st. sekr. sądowy Maciej Mazuryk

po rozpoznaniu w dniu (...)r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa A. O.

przeciwko (...)

w L. zastępowanemu przez (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia (...)sygn. akt(...)

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda A. O. na rzecz (...)kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

I A Ca 590/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia (...)roku Sąd Okręgowy(...)po rozpoznaniu sprawy z powództwa A. O. przeciwko(...), o zapłatę, oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz (...) kwotę 7 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powód A. O. wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) zł odszkodowania z tytułu nierozpoznania przez Sąd Okręgowy w (...)wniesionej przez niego sprawy w postępowaniu nakazowym.

Powód wskazał, że pozwem z dnia (...)roku wniósł o wydanie nakazu zapłaty przeciwko D. P. (1). Przewodniczący(...)Sądu Okręgowego w (...)wydał - w jego ocenie bezzasadnie, zarządzenie o przekazaniu sprawy do postępowania zwykłego. W ocenie powoda dołączona do pozwu fakturę VAT (...) zaakceptowana przez uprawnionego pracownika D. P. (1), a także wezwanie do zapłaty z dnia 25 lipca 2014 roku wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru

były dokumentami w rozumieniu art. 485 § 1 pkt 2 kpc, pozwalającymi na wydanie nakazu zapłaty. Skierowanie sprawy do rozpoznania w postępowaniu zwykłym nastąpiło wyłącznie na podstawie subiektywnych przesłanek Przewodniczącego dekretującego sprawę, niepopartych ani stanem faktycznym, ani obowiązującymi przepisami prawa.

W ocenie powoda przekazanie sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym skutkowało pozbawieniem powoda należytej ochrony prawnej w sytuacji grożącej niewypłacalnością D. P. (1).

Nadto powód wskazał, że postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia (...) roku, wydanego po rozpoznaniu sprawy (...)w postępowaniu zwykłym i uwzględniającego powództwo w całości, zostało umorzone z uwagi na stwierdzenie bezskuteczności egzekucji.

Powód twierdził, że doznał szkody w wysokości (...)

Wskazał ponadto, że prowadzone przez niego przeciwko D. P. (2) dwa postępowania przed Sądem Rejonowym w (...) (o sygn. akt (...)), w oparciu o identyczne dokumenty co w sprawie (...)zostały rozstrzygnięte w postępowaniu nakazowym, a prowadzona egzekucja zakończyła się wyegzekwowaniem od dłużniczki dochodzonych kwot. Również postępowania prowadzone przed Sądem (...) w T., z powództwa M. K. przeciwko D. P. (2) (...) zakończyły się wydaniem nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowym, a prowadzone postępowania egzekucyjne (...), zakończyły się wyegzekwowaniem należności objętych wnioskami egzekucyjnymi, (k. 2-7)

Pozwany nie uznał powództwa. Wskazał, że załączona do pozwu w sprawie o wydanie nakazu zapłaty faktura (...) z (...), nie mogła zostać uznana za zaakceptowany przed dłużnika rachunek, ani za wezwanie dłużnika do zapłaty i pisemne oświadczenie dłużnika o uznaniu długu. Stanowiła jedynie dowód, że osoba która ją podpisała złożyła oświadczenie o odebraniu dokumentu, co nie może być równoznaczne z uznaniem długu.

Ocena Przewodniczącego Wydziału o braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym była uzasadniona i nie była bezprawna.

Nadto pozwany podniósł, że pozwany nie wykazał szkody.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwem z dnia (...) roku A. O., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) (...) A. O., wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym skierowanym przeciwko D. P. (1), prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...), i zasądzenie na od pozwanej kwoty(...)wraz z odsetkami ustawowymi (...) do dnia zapłaty.

Do pozwu załączono między innymi protokół odbioru wykonanych robót budowlano-montażowych w okresie od dnia(...), fakturę VAT nr (...) oraz wezwanie do zapłaty z dnia(...)

Jako podstawę wniosku o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, powód powołał przepis art. 485 § 1 pkt 2 k.p.c., jednocześnie wskazując na zaakceptowany przez dłużnika rachunek w postaci faktury VAT (...).

Zarządzeniem z dnia(...)w osobie Sędziego (...) odmówił skierowania sprawy do postępowania nakazowego i wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Zarządził wpisanie sprawy do Rep. (...)i skierował sprawę do rozpoznania w trybie zwykłym.

Według Przewodniczącego Wydziału z załączonej faktury, opatrzonej nieczytelnym podpisem umieszczonym na pieczęcie firmowej pozwanej, nie wynikała okoliczność podpisania przez pozwaną dokumentu, w którym zawarte byłoby oświadczenie o uznaniu długu. Nadto do pozwu nie został przedłożony dokument pełnomocnictwa i jego zakresu, potwierdzający umocowanie osób wskazanych w protokole odbioru wykonanych robót, tj. W. G. i R. L., do działania w imieniu pozwanej w zakresie złożenia oświadczenia o uznaniu długu.

W toku rozpoznania sprawy w trybie zwykłym powód nie zgłosił wniosku o udzielnie zabezpieczenia dochodzonej należności.

Wyrokiem z dnia(...), uwzględnił w całości żądanie pozwu i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę(...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia (...)do dnia zapłaty, (okoliczności bezsporne - zarządzenia Przewodniczącego-k. 2-3, pozew - k. 4-5, poświadczona za zgodność z oryginałem faktury VAT nr (...)k. 10, poświadczony za zgodność z oryginałem protokół odbioru wykonanych robót - k. 11-11v., poświadczony za zgodność z oryginałem wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru wezwania-k. 12- 12v., pismo procesowe zawierające wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym- k. 23-24v., wyrok-k. 52 akt sprawy o sygn.(...); zeznania świadka S. B.-protokół skrócony-k. 91v. wraz z płytą CD-k. 93).

Powód w dniu(...)roku złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w celu wyegzekwowania należności zasądzonej wyrokiem z dnia (...)Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia (...)wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, (wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego- k. l-lv., postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego-k. 43 akt o (...); zeznania A. W. - protokół skrócony-k. 91v. wraz z płytą CD-k. 93).

Sąd ustalił również, że w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w(...) w dniu(...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym nakazując pozwanej D. P. (1), aby zapłaciła na rzecz powoda A. O. kwotę(...)Natomiast w sprawie o sygn. akt (...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym nakazując pozwanej D. P. (1), aby zapłaciła na rzecz powoda A. O. kwotę (...) W obu postępowaniach nakazy wydane zostały w oparciu o dokumentację analogiczną do załączonej do sprawy rozpoznanej przez Sąd Okręgowy w (...) (dokumentacja-k. 9-12v., nakaz zapłaty z dnia(...)roku-k. 17 akt o sygn. (...))dokumentacja-k. 10-12v., nakaz zapłaty z dnia 3 września 2014 roku-k. 16 akt o sygn. (...))

Wnioskiem z dnia 11 września 2014 roku A. O. zwrócił się do (...) M. A. W. o wszczęcie postępowania zabezpieczającego w celu zabezpieczenia należności między innymi w zakresie należności głównej w kwocie 35.000 zł, zasądzonej nakazem zapłaty z dnia(...)w sprawie o sygn. akt (...). Komornik dokonał zajęcia rachunków bankowych i wierzytelności dłużniczki D. P. (1). Postanowienia zabezpieczające ze wskazanych tytułów zostały w dniu (...) umorzone. Wszczęte na skutek wniosku z dnia (...)postępowanie egzekucyjne, postanowieniem z dnia (...) zostało umorzone na podstawie art. 146 ustawy z dnia 28 lutego 2033 roku Prawo Upadłościowe i Naprawcze, tj. z uwagi na ogłoszenie upadłości dłużnika.

W toku postępowania wyegzekwowano na rzecz A. O. w związku z wpłatą z dnia (...), kwotę (...)w tym (...) z tytułu należności odsetkowej. Pozostała do wyegzekwowania kwota wyniosła(...)z tytułu należności głównej oraz 8,42 zł z tytułu odsetek, (wniosek o dokonanie zabezpieczenia-k. l-lv., zawiadomienie o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia-k. 8, zawiadomienia o zajęciu rachunków bankowych - k. 10-12, 16, zawiadomienia o zajęciu wierzytelności-k. 13-15, postanowienia o umorzeniu postępowania zabezpieczającego z rachunków bankowych i zajęcia wierzytelności-k. 25, 27, 29, 30, 32-33 (...); wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego - k.11v., zawiadomienie o dokonanych wpłatach-k. 12, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego - k. 28-28v. (...) zeznania A. W. -protokół skrócony-k. 91v. wraz z płytą CD-k. 93).

Wnioskiem z dnia 11 września 2014 roku A. O. zwrócił się do(...) M. A. W. o wszczęcie postępowania zabezpieczającego w celu zabezpieczenia należności między innymi w zakresie należności głównej w kwocie(...) zasądzonej nakazem zapłaty z dnia (...) w sprawie o sygn. akt (...)Komornik dokonał zajęcia rachunków bankowych i wierzytelności dłużniczki D. P. (1). Postanowienia zabezpieczające ze wskazanych tytułów zostały w dniu (...)roku umorzone. Wszczęte na skutek wniosku z dnia (...)roku postępowanie egzekucyjne, postanowieniem z dnia (...) roku zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, (wniosek o dokonanie zabezpieczenia-k. 1-1 v., zawiadomienie o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia-k. 8, zawiadomienia o zajęciu rachunków bankowych. 9-11, zawiadomienia o zajęciu wierzytelności-k. 12-14, postanowienia o umorzeniu postępowania zabezpieczającego z rachunków bankowych i zajęcia wierzytelności-k. 2, 23, 25, 26-27 (...); wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego-k. l-lv., postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego-k.29-29v. (...); zeznania A. W. - protokół skrócony-k. 91v. wraz z płytą CD-k. 93).

W sprawie o sygn. akt(...) Sąd Okręgowy w(...)roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym nakazując pozwanej D. P. (1), aby zapłaciła na rzecz powoda M. K. kwotę (...)Natomiast w sprawie o sygn. akt (...)Sąd Rejonowy w (...)w dniu (...)roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym nakazując pozwanej D. P. (1), aby zapłaciła na rzecz powoda M. K. kwotę(...)zł. (nakaz zapłaty z dnia(...)roku-k. 20 akt o sygn. (...); nakaz zapłaty z dnia(...)roku-k. 18 akt o sygn. (...)). Wnioskiem z dnia (...)roku M. K. zwrócił się do (...) M. A. W. o wszczęcie postępowania zabezpieczającego w celu zabezpieczenia należności między innymi w zakresie należności głównej w kwocie(...) zł, zasądzonej nakazem zapłaty z dnia(...) W ramach postępowania komornik sądowy dokonał zajęcia rachunków bankowych dłużniczki D. P. (1) i zakończył postępowanie(...) w związku z zabezpieczeniem wierzytelności. Wszczęte na skutek wniosku z dnia (...)postępowanie egzekucyjne, postanowieniem z dnia (...) zostało umorzone ze względu na bezskuteczność egzekucji, (wniosek o dokonanie zabezpieczenia-k. 1-1 v., zawiadomienie o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia-k. 10, zawiadomienia o zajęciu rachunków bankowych - k. 11, 14, 16, zajęcia wierzytelności-k. 18, 20, 22, postanowienie o zakończeniu postępowania zabezpieczającego-k. 32 (...); wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego - k. 1-lv., postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego - k. 20 (...); zeznania A. W. - protokół skrócony-k. 91v. wraz z płytą CD-k. 93).

Wnioskiem z dnia (...) roku M. K. zwrócił się do (...) M. A. W. o wszczęcie postępowania zabezpieczającego w celu zabezpieczenia należności między innymi w zakresie należności głównej w kwocie(...) zasądzonej nakazem zapłaty z dnia (...)Komornik dokonał zajęcia rachunków bankowych dłużniczki D. P. (1) i zakończył postępowanie w dniu (...), w związku z zabezpieczeniem wierzytelności. Wszczęte na skutek wniosku z dnia(...)postępowanie egzekucyjne, postanowieniem z dnia (...)zostało umorzone ze względu na bezskuteczność egzekucji, (wniosek o dokonanie zabezpieczenia-k. 1-lv., zawiadomienie o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia-k. 7, zawiadomienia o zajęciu rachunków bankowych-k. 11, 13, 15, 17, postanowienie o zakończeniu postępowania zabezpieczającego-k. 34 (...)) wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego-k. 1-1 v., postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego-k. 43 (...) zeznania A. W. protokół skrócony-k. 91v. wraz z płytą CD-k. 93)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody.

Sąd Okręgowy uznał powództwo za bezzasadne.

Sąd uznał, że podstawę odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 417 kc , na podstawie którego za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę jest bezprawność, którą należy rozumieć jako niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie także sędziego przy wykonywaniu władzy sądowiczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2005 roku, II CK 27/2005, niepubl.). Przepis ten reguluje podstawy odpowiedzialności (...)za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie „przy wykonywaniu władzy publicznej”. Wykonywanie funkcji władzy publicznej łączy się co do zasady z możliwością władczego kształtowania sytuacji jednostki. W doktrynie i judykaturze prawa cywilnego wskazuje się, że tylko wówczas mamy do czynienia z wykonywaniem władzy publicznej, gdy brak jest formalnej równości stron. Wykonywanie władzy w tym sensie może mieć postać między innymi wydania decyzji (orzeczenia) bądź innych czynności procesowych.

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa opartej na art. 417 § 1 kc w nim przewidzianej są powstanie szkody, wyrządzenie szkody czynem niedozwolonym polegającym na bezprawnym działaniu lub zaniechaniu podmiotu wykonującego w imieniu Skarbu Państwa władzę publiczną oraz normalny związek przyczynowy pomiędzy tak rozumianym czynem niedozwolonym a powstaniem szkody.

W ocenie Sądu wydanie zarządzenia z dnia (...), było przejawem wykonywania władzy publicznej, w oparciu o art. 486 kpc. Przewodniczący Wydziału, wydając w dniu (...)zarządzenie, działał na mocy przepisu art. 486 kpc. Miało ono charakter administracyjny, skutkowało zakreśleniem sprawy w repertorium (...) i wpisaniem jej do repertorium

(...). Badanie istnienia podstaw do wydania nakazu zapłaty obejmuje istnienie wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym (art. 484⁽¹⁾ § 2), ocenę rodzaju dochodzonego przez powoda roszczenia oraz ocenę zasadności roszczenia w oparciu o załączone dokumenty (art. 485).

Sąd Okręgowy uznał, że Przewodniczący był uprawniony do badania na tym etapie postępowania czy istnieją podstawy do wydania nakazu zapłaty, i zasadności wniosku o wydanie nakazu zapłaty w świetle dołączonych do wniosku dokumentów. Przewodniczący mógł zatem badać tożsamość osoby podpisującej fakturę, stanowiącej rachunek w rozumieniu art. 485 § 1 pkt 2 kpc, w kontekście czy rachunek ten został zaakceptowany przez dłużnika.

W ocenie Sądu Przewodniczący działał w oparciu o powołany przepis prawa procesowego, jak również w granicach przez niego wyznaczonych. Z tych względów Sąd uznał, że brak jest podstaw do uznania działań Przewodniczącego Wydziału za działania bezprawne.

W ocenie Sądu Okręgowego istotną wskazówkę dla przyjęcia zawinionego działania sędziego stanowi art. 107 Prawa o ustroju sądów powszechnych, który przewiduje odpowiedzialność dyscyplinarną za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa. Z przepisu tego wynika, że do przyjęcia winy sędziego za błąd orzekania nie wystarcza rażące naruszenie prawa, lecz musi ono nosić także znamiona "oczywistości". Istotą bowiem sprawowania urzędu sędziowskiego, jest wykładnia i stosowanie prawa, co ze swej natury obciążone jest ryzykiem błędu. Sędzia w działalności jurysdykcyjnej wielokrotnie musi poszukiwać i wybrać jedno z wielu rozwiązań. Na tym założeniu opierają się wszystkie systemy zaskarżania orzeczeń. Obciążenie sędziego "wizją" odpowiedzialności dyscyplinarnej czy cywilnoprawnej "za wyrok" oznaczałoby pozbawienie go niezawisłości i swobody orzekania. Nietrafność orzeczenia i jego wzruszenie w toku instancji nie oznacza winy tego wykonawcy władzy sądowniczej, (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2003 roku, (...) 48/03).

Sąd wskazał ponadto na wypracowane w orzecznictwie poglądy, wypracowanych na gruncie interpretacji przepisów dotyczących odpowiedzialności (...) za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem prawomocnym orzeczeniem, w ramach których wyróżniono pojęcie „bezprawności judykacyjnej”.

Pojęcie to nie obejmuje każdego orzeczenia obiektywnie sprzecznego z prawem, lecz tylko takie, którego niezgodność z prawem jest oczywista, rażąca, a więc przybiera postać kwalifikowaną. Orzeczeniem niezgodnym z prawem jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Tego rodzaju sytuacja nie zachodzi wówczas, gdy sąd wybiera jeden z możliwych wariantów interpretacji przepisów, które stosuje w sprawie. Jest to konsekwencją konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej i związanej z nią podległości jedynie Konstytucji i ustawom. W toku orzekania powstaje konieczność interpretacji i stosowania przepisów zawierających pojęcia nieostre i ocenne, wskutek czego, wykładnia przepisów, nawet w zbliżonym stanie faktycznym może prowadzić do rozbieżnych wyników. Celem rozstrzygnięcia więc kwestii bezprawności w kontekście bezprawności judykacyjnej jest zachowanie, w nieprzekraczalnych granicach rażącego, kwalifikowanego naruszenia prawa pewnej dyskrecjonalności orzeczniczej, nie naruszającej jednak podstawowej zasady zaufania od organów sprawujących władzę w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Niezgodność z prawem należy odnosić nie tylko do samego orzeczenia, ale do okoliczności jego wydania, w szczególności do naruszenia istotnych przepisów postępowania. Naruszenia przepisów postępowania, także o charakterze elementarnym, nie mogą same w sobie powodować odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, wówczas gdy mimo ich popełnienia treść rozstrzygnięcia, jest zgodna z prawem, tj. w sposób prawidłowy orzeka o przedstawionym pod osąd roszczeniu, mimo obrazy - także licznych, a nawet powodujących nieważność postępowania przepisów prawa procesowego, (wyrok Sąd Apelacyjny w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2013 roku, sygn. akt I Aca 174/13, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 roku, I CNP 14/06, z dnia 29 stycznia 2008 r., IV CNP 182/07, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2008 roku, III CNP 50/08, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2010 roku, V CNP 52/09).

Mając na uwadze powyższe wskazania, Sąd Okręgowy uznał, że nie była bezprawna ocena dokonana przez Przewodniczącego Wydziału dotycząca załączonych do pozwu dokumentów w szczególności faktury, opatrzonej

nieczytelnym podpisem umieszczonym na pieczęcie firmowej pozwanej. Podpisanie dokumentu w sposób nieczytelny nie pozwalało na przyjęcie, że było to oświadczenie dłużnika o uznaniu długu. Do pozwu nakazowego nie został przedłożony dokument pełnomocnictwa i jego zakresu, potwierdzający umocowanie osób wskazanych w protokole odbioru wykonanych robót, tj. W. G. i R. L., do działania w imieniu pozwanej w zakresie złożenia oświadczenia o uznaniu długu.

Powoływane przez stronę powodową w toku niniejszej sprawy okoliczności dotyczące sposobu podpisywania faktur przez osoby inne niż dłużniczka, jako przyjętego sposobu w relacjach gospodarczych łączących pozwanego i dłużniczkę, pozostają bez znaczenia dla oceny prawidłowości podjętej przez Przewodniczącego decyzji. Istotne jest bowiem, że nie wynikały one z załączonych do pozwu dokumentów, a przez to nie były wiadome Przewodniczącemu w momencie podejmowania decyzji o stwierdzeniu braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Ponadto ich ewentualnemu zbadaniu służyło przekazanie sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym. Bez znaczenia dla powyższej oceny pozostaje również okoliczność bezsporności wskazanych okoliczności w toku rozpoznania sprawy po przekazaniu jej do trybu zwykłego. Ta okoliczność została uwzględniona w wyroku uwzględniającym powództwo w całości. Jednakże w kontekście treści załączonych do pozwu dokumentów aktualnej na dzień wydania zarządzenia z dnia 20 października 2014 roku, miała ona wobec decyzji Przewodniczącego charakter następczy.

Bez wpływu na ocenę działania Przewodniczącego Wydziału pozostaje podnoszona przez stronę powodową okoliczność wydania przez Sąd Rejonowy w(...)w dniu (...) roku nakazów zapłaty w sprawach wytoczonych przez powoda przeciwko D. P. (1), w oparciu o dokumentację analogiczną do załączonej do sprawy (...). Sąd Okręgowy w (...)nie był bowiem związany oceną przedłożonych przez powoda dokumentów przyjętą przez Sąd Rejonowy. Z tego względu w żadnej mierze ich treść, wbrew stanowisku strony powodowej, nie może stanowić potwierdzenia zasadności zgłoszonego w niniejszej sprawie żądania.

Z tych względów Sąd przyjął, iż w niniejszej sprawie nie ziszcila się przesłanka odpowiedzialność pozwanego w postaci bezprawności działania, w którym strona powodowa dostrzega źródło wyrządzonej jej szkody. Ma to przesądzające znaczenie dla rozstrzygnięcia, bowiem uwzględnienie żądania pozwu w niniejszej sprawie wymaga na gruncie przepisu art. 417 k.c., ziszczenia się wszystkich przesłanek odpowiedzialności, kumulatywnie.

Sąd wskazał ponadto na brak związku przyczynowego pomiędzy wydaniem zarządzenia o rozpoznaniu sprawy w trybie zwykłym z nieuzyskaniem zaspokojenia przez wierzyciela. Żadna bowiem z egzekwowanych należności, zasądzonych nakazami zapłaty, na które powoływał się powód, w ramach postępowań egzekucyjnych wcześniej wszczętych od postępowania egzekucyjnego prowadzonego w oparciu o tytułu wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego z dnia (...)roku, nie została wyegzekwowana, z powodu stwierdzonej przez organ egzekucyjny, bezskuteczności egzekucji. Ponadto powód w toku rozpoznania sprawy o sygn. akt (...)w trybie zwykłym, nie zgłosił wniosku o udzielnie zabezpieczenia dochodzonej należności, a tym samym zaniechał alternatywnych względem wniosku o wydanie nakazu zapłaty podjęcia działań, służącej zaspokojeniu jego wierzytelności.

Z tych względów Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w związku z art. 99 kpc. Sąd zasądził na rzecz strony pozwanej, zastępowanej przez (...)na mocy art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 roku o(...), określoną kwotę tytułem zwrotu kosztów procesu. Na należne pozwanemu koszty ze wskazanego tytułu składała się opłata za czynności adwokackie w kwocie (...) ustalona zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.). (punkt II wyroku).

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając wyrok w całości i zarzucając Sądowi pierwszej instancji:

1) obrażę prawa procesowego art. 233 § 1 kpc, poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny dowodów polegającej na przyjęciu, iż zarządzenie z dnia 20.10.2014 r. Przewodniczącego Wydziału (...) Sądu Okręgowego w(...)w osobie Sędziego Sądu Okręgowego (...)odmawiającej skierowania sprawy do postępowania nakazowego i wydania nakazu zapłaty w

postępowaniu nakazowym i skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego, nie było bezprawne w rozumieniu art. 417 k.c. i nie stanowiło źródła szkody, ponieważ z załączonej do pozwu faktury, nie wynikała okoliczność podpisania przez pozwaną dokumentu, w którym zawarte byłoby oświadczenie o uznaniu długu. Ponadto do pozwu nie został przedłożony dokument pełnomocnictwa i jego zakresu, potwierdzający umocowanie osób wskazanych w protokole odbioru wykonanych robót, tj. W. G. i R. L. do działania w imieniu pozwanej w zakresie złożenia oświadczenia o uznaniu długu - w sytuacji gdy -(...) załączona do pozwu została przyjęta i podpisana przez pracownika Pozwanej do tego upoważnionego.

Upoważnienie Pana L. wynikało z protokołu odbioru prac, gdzie W. G. i R. L. wskazani są jako upoważnieni ze strony pozwanej. Ponadto Pan G. — także jako osoba upoważniona podpisał dokument pn. „Zamówienie własne”. Jednocześnie osoby te były wskazane przez pozwaną - D. P. (1) przy realizacji umowy łączącej strony, w tym do podpisania faktur VAT. Należy także wskazać, iż w żadnej ze spraw, w której Sąd Rejonowy w (...) wydał nakazy zapłaty w dniu(...). brak było podpisów D. P. (1) na fakturach stanowiących podstawę wydania tych nakazów. Powód wykazał więc źródło szkody, tj. niezgodne z prawem zarządzenie wydane przy wykonywaniu władzy publicznej, związek przyczynowy pomiędzy wskazaną decyzją, a szkodą oraz wskazał wysokość szkody.

2) obrazę prawa procesowego art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny dowodów w postaci przedstawionych przez powoda dokumentów w postaci: faktury VAT (...) podpisanej przez uprawnionego pracownika pozwanej; zamówienia własnego z dnia 28.06.2013 r.; protokołu odbioru wykonanych robót montażowo - budowlanych w okresie od dnia 2.11.2013 r. do dnia 29.11.2013 r. z których jednoznacznie wynika upoważnienie Pana L. do podpisania faktury VAT w imieniu Pozwanej D. P. (1). Sąd Okręgowy bezzasadnie uznał, iż z dokumentów tych nie wynika takie upoważnienie.

3) obrazę prawa materialnego art. 417 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż zarządzenie z dnia 20.10.2014 r. Przewodniczącego Wydziału (...) Sądu Okręgowego w(...) w osobie Sędziego Sądu Okręgowego (...) odmawiające skierowania sprawy do postępowania nakazowego i wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego nie było bezprawne w rozumieniu art. 417 k.c. i nie stanowiło źródła szkody, ponieważ z załączonej do pozwu dokumentów, nie wynikała okoliczność podpisania przez pozwaną dokumentu w którym zawarte byłoby oświadczenie o uznaniu długu - w sytuacji gdy - faktura VAT załączona do pozwu została przyjęta i podpisana przez pracownika Pozwanej do tego upoważnionego. Upoważnienie Pana L. wynikało z protokołu odbioru prac, gdzie W. G. i R. L. wskazani są jako upoważnieni ze strony pozwanej. Ponadto Pan G. - także jako osoba upoważniona podpisał dokument pn. „Zamówienie własne”. Pan R. L. jako kierownik budowy podpisywał wszystkie faktury VAT nie tylko w przedmiotowej sprawie, ale także w innych sprawach toczących się przed Sądem Rejonowym w (...) które zakończyły się wydaniem nakazów zapłaty. Powód wykazał więc przesłanki z art. 417 k.c. skutkujące odpowiedzialnością pozwanej (...)

4) obrazę prawa procesowego art. 485 k.p.c. poprzez dosłowne przyjęcie, iż przesłanka „zaakceptowanego przez dłużnika rachunku” odnosi się jedynie do rachunków osobiście zaakceptowanych przez osobę zobowiązaną.

Apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Nie są uzasadnione zarzuty naruszenia procesowego odnoszące się do ustaleń faktycznych Sądu, w szczególności naruszenia art. 233 § 1 kpc.

Stan faktyczny sprawy rozumiany jako podstawa faktyczna roszczenia -odszkodowawczego zgłoszonego przez powoda był bezsporny. Powód jako źródło szkody wskazywał wydanie przez Przewodniczącego Wydziału (...) Sądu Okręgowego w (...) w dniu (...) zarządzenia o rozpoznaniu pozwu wniesionego przez powoda w trybie nakazowym, do rozpoznania w trybie zwykłym. Do wydania wyroku uwzględniającego powództwo w całości doszło w dniu (...) Powód w dniu (...) złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w celu wyegzekwowania należności zasądzonej wyrokiem z dnia (...) Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia (...) roku wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Powód twierdził, że gdyby pozew był rozpoznany w trybie nakazowym mógłby uzyskać zaspokojenie swojej wierzytelności. Podstawą żądania wydania nakazu była faktura, która w miejscu podpisu dłużniczki została opatrzona pieczętą firmową i nieczytelnym podpisem. Przewodniczący skierował sprawę do rozpoznania zwykłego uznając, że przedłożona faktura nie jest ani zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem, ani wezwaniem dłużnika do zapłaty uzupełnionym pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu. Nie jest zatem dokumentem wskazanym w art. 485 § 1 pkt 2 i 3, co nie pozwalało na rozpoznanie pozwu w trybie nakazowym.

Tak ustalony stan faktyczny Sąd Apelacyjny uznaje za podstawę wyrokowania.

Spór w sprawie dotyczył w pierwszej kolejności prawidłowości, zasadności, a w konsekwencji legalności zarządzenia Przewodniczącego Wydziału o rozpoznaniu pozwu w trybie zwykłym. Powód wskazywał jako podstawę prawną swego roszczenia art. 417 kc i Sąd uznał roszczenie za nieuzasadnione z uwagi na brak bezprawności w działaniu Przewodniczącego Wydziału.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przy tak wskazywanej podstawie faktycznej roszczenia brak jest podstaw do zastosowania art. 417 kc, regulującego generalną zasadę odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną. Natomiast podstawy ewentualnej odpowiedzialności pozwanego należy poszukiwać w art. 417¹ § 2 lub 3 kc.

Przepisy te bowiem regulują odpowiedzialność Skarbu Państwa za wyrządzenie szkody, której źródłem są czynności konwencjonalne organów władzy publicznej, jakimi są orzeczenia sądowe i decyzje administracyjne, jak również szkody powstałe wskutek zaniechania ich podjęcia. Odrębność tej regulacji od regulacji zawartej w art. 417 kc, jako ogólnej formuły odpowiedzialności Skarbu Państwa, polega na wyraźnym określeniu, dodatkowych przesłanek odpowiedzialności, związanych z wydaniem orzeczeń niezgodnych z prawem lub zaniechaniem wydania orzeczenia. Wprowadzenie odrębnej regulacji odpowiedzialności za szkody związane z podejmowaniem przez organy władzy publicznej czynności konwencjonalnych uzasadniają względy związane z zasadą pewności prawa (w odniesieniu do aktów normatywnych) oraz ochroną stanów prawnych ukształtowanych przez prawomocne orzeczenia sądowe lub ostateczne decyzje administracyjne. Chodzi o to, że z jednej strony nie każda wadliwość prawomocnego orzeczenia sądowego lub ostatecznej decyzji administracyjnej stanowi podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, z drugiej strony – sąd rozstrzygający o roszczeniu odszkodowawczym w takich sprawach nie może samodzielnie oceniać tych wadliwości, gdyż stwarza to niebezpieczeństwo wydawania sprzecznych rozstrzygnięć (por. M. Safjan, K.J. Matuszyk, Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej, Warszawa 2009, s. 49 i n.).

Co do zasady dochodzenie roszczeń odszkodowawczych w oparciu o art. 417¹ § 2 i 3 kc, wymagają uzyskania w odrębnym procesie orzeczenia prejudycjalnego, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w okolicznościach sprawy brak jest podstaw do poszukiwania odpowiedzialności pozwanego na podstawie art. 417¹ § 2 kc gdyż powód wywodzi szkodę z faktu opóźnienia wydania przez Sąd orzeczenia rozstrzygającego spór. Pamiętać jednak należy, że wyrok wydany w dniu (...) uwzględniał roszczenie powoda w całości. Wydanie przez Przewodniczącego Wydziału zarządzenia o rozpoznaniu pozwu w trybie zwykłym nie pozbawiło powoda ochrony prawnej, a jedynie odraczało jej uzyskanie.

Z tego względu roszczenie odszkodowawcze powoda winno być oceniane w oparciu o przesłanki wynikające z art. 417¹ § 3 kc, który przewiduje odpowiedzialność odszkodowawczą jeżeli szkoda pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niewydaniem orzeczenia, gdy obowiązek jego wydania przewiduje przepis prawa. W tym przypadku

naprawienia szkody można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Takim odrębnym przepisem jest art. 16 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki [Dz.U.2018.75 t.j. z dnia 2018.01.10]. Stanowi on, że jeżeli strona nie wniosła skargi na przewlekłość postępowania, to może po prawomocnym zakończeniu postępowania sądowego dochodzić na podstawie art. 417 k.c. naprawienia szkody wynikłej z przewlekłości (por. postanowienie SN z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 25/08, OSNC 2009, nr 9, poz. 127). Artykuł 16 wspomnianej ustawy należy więc traktować jako przepis odrębny, który uchyla obowiązek uzyskania prejudykatu co do stwierdzenia przewlekłości. Powód mógł zatem w sprawie niniejszej dochodzić odszkodowania bez obowiązku uzyskania prejudykatu stwierdzającego przewlekłość postępowania w sprawie (...) Jednakże obciążał go obowiązek wykazania bezprawności zarządzenia Przewodniczącego o rozpoznaniu pozwu złożonego przez powoda w dniu 16 października 2014r. w trybie zwykłym i doprowadzenia w ten sposób do przewlekłości postępowania w sprawie(...) wskutek czego powstała szkoda w majątku powoda.

Uzasadnione jest stanowisko Sądu Okręgowego, że bezprawie judykacyjne nie obejmuje każdego orzeczenia obiektywnie sprzecznego z prawem, lecz tylko takie, którego niezgodność z prawem jest oczywista, rażąca, a więc przybiera postać kwalifikowaną. Za niezgodne z prawem – należy zatem rozumieć jedynie takie czynności podejmowane przez Sąd w toku rozpoznania sprawy, które są niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostały podjęte w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Innymi słowy, mimo braku wyraźnych podstaw normatywnych niezgodność z prawem powodująca odpowiedzialność odszkodowawczą (...) musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniom sądu można przypisać cechy bezprawności (J. G., Węzłowe problemy skargi..., s. 7 i n.; tenże, Skarga o stwierdzenie niezgodności..., s. (...) i n.). Takie stanowisko ugruntowało się w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17; wyrok z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z glosą Ł. Kozłowskiego, PS 2008, nr 7–8, s. 184, oraz wyrok z dnia 21 lutego 2007 r., I CNP 71/06, LEX nr 253389).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarządzenie Przewodniczącego o rozpoznaniu pozwu powoda wniesionego sprawie (...) w trybie zwykłym nie jest dotknięte taką kwalifikowaną bezprawnością.

W ocenie Sądu uzasadnione było przekonanie Przewodniczącego, że faktura dołączona do pozwu nie była dokumentem prywatnym, o którym mowa w art. 485 § 1 pkt 3, czyli wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu, gdyż nie zawierała oświadczenia dłużniczki o uznaniu długu. Nie była przez nią podpisana, a osoba która ją podpisała nie przedstawiła umocowania do złożenia oświadczenia o uznaniu długu.

Natomiast kwestia czy złożona faktura stanowiła rachunek zaakceptowany przez dłużnika, a więc czy stanowiła dokument wskazany w art. 485 § 1 pkt 2, podlegało ocenie Przewodniczącego i stanowiło element wykładni, w dokonywaniu której Przewodniczący miał pełną swobodę judykacyjną. Dokonując jej nie naruszył prawa. Wbrew bowiem stanowisku powoda pojęcie „rachunku zaakceptowanego przez dłużnika” i warunków jakie winna spełniać faktura jako „rachunek zaakceptowany przez dłużnika” nie jest oczywiste ani w orzecznictwie, ani w doktrynie [Dr. B. D.: „Faktura bez podpisu jako podstawa wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym – glosa – II CSK 131/05”. M. (...), nr 6]. W konsekwencji w ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw do uznania aby Przewodniczący Wydziału wydając zarządzenie o skierowaniu sprawy do rozpoznania zwykłego działał bezprawnie. Tym samym brak jest podstaw do stwierdzenia, że w sprawie(...)wskutek niewydania nakazu zapłaty i skierowania sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym, doszło do przewlekłości postępowania. Powyższe stwierdzenie stanowi wystarczającą przesłankę do oddalenia powództwa odszkodowawczego powoda, ze względu na brak odpowiedzialności pozwanego co do samej zasady.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że powód nie udowodnił jakiegokolwiek szkody wskutek wydania prawomocnego orzeczenia uwzględniającego jego powództwo po upływie 5 miesięcy, licząc od dnia, w którym jego zdaniem było możliwe wydanie nakazu zapłaty. Skoro Sąd Okręgowy ustalił, a okoliczności te nie zostały podważone w apelacji, że wszystkie prowadzone przeciwko dłużnicze powoda postępowania egzekucyjne zostały umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji, w tym również te postępowania egzekucyjne, które zostały wszczęte w oparciu o nakazy zapłaty wydane przed październikiem 2014r., to brak jest związku przyczynowego pomiędzy niezaspokojeniem wierzytelności powoda, a rozpoznaniem sprawy(...)w trybie zwykłym. Nawet bowiem rozpoznanie sprawy w trybie nakazowym nie zapewniało powodowi zaspokojenia jego wierzytelności.

Z tych względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda jako bezzasadną na podstawie art. 385 kpc i na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. art. 99 kpc i w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądził od powoda na rzecz (...) 4 050zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.